

La propaganda dels partits polítics

El rotatiu madrileny *ABC* i altres periòdics del mateix ideari es lamenten, cada vegada amb veu més planyívola, de que, mentre els partits extremistes, en els quals comprèn els republicans i els de la U. M. N., es dediquen a una activa propaganda política, els monàrquics callin i no es vegi per en lloc un inici de preparació a la lluita electoral. D'aquesta passivitat el diari de les beceroles en treu la conclusió de que estem abocats a n'aquest dilema: O dictadura o revolució. «Espanya—afegeix—sembla destinada a ésser presa dels que somien amb la revolució o dels que tramen una nova dictadura». És clar que aquestes paraules volen ésser una advertència a la gent ingènua per a que no s'il·lusioni amb les probabilitats d'un canvi de règim, car li presenta l'antítesi sempre a punt de contrarrestar aquella suposició. També pot ésser una disculpa pel dia de demà que les coses no vagin pel camí còmode de l'indiferentisme o del situacionisme actual.

Segurament, però, a l'*ABC*, periòdic de reconegut monarquisme deuen estar en el secret de perquè els partits monàrquics no fan propaganda política. Els seus redactors que constantment estan en contacte amb personatges palatins i amb capilostos afectes al règim poden conèixer millor que ningú els profunds misteris que ens reserva l'esdevenidor. En primer lloc ¿quins són els homes que han de fer propaganda política? ¿Els liberals? ¿Els conservadors? ¿On són? Els reunits d'Hendaia ¿compten amb forces efectives i disciplinades? ¿Qui és, avui, el cap del partit conservador? Totes aquestes preguntes demanariem a l'*ABC* que ens les respongués concretament i després, si trobàvem les respostes satisfactòries—relativament satisfactòries—li demanariem que ens digués amb sinceritat si creu en la possibilitat de que s'arribin a fer eleccions generals. I encara, si ens contestés afirmativament li argüiríem: ¿Per què han de fer propaganda política tots aquests senyors? ¿No és millor que confinin en l'encasellat i no vulguin exposar-se a que el públic se'ls giri d'esquena o els cridi algun penjament massa gràfic?

Car no hi ha dubte que llur passivitat està justificada per la confiança d'obtenir el recolzament oficial. I sinó, fixeu-vos com en lloc es mouen aquests elements. Tenim l'exemple a Barcelona. Mentre tots els partits d'oposició accentuen cada dia més llurs propagandes, ni la Lliga Regionalista, que representa avui el monarquisme oportunista a la nostra terra, ni cap altre partit conformista fa res que es pugui conceptuar com a propaganda. Adhuc, si voleu mirar més a prop, tenim l'exemple de la nostra ciutat. Fora dels republicans federals i dels d'Acció Catalana, no es belluguen ni els liberals ni els regionalistes com no sia per a formar un conglomerat circumstancial que no sabem si resistirà la probable ascensió del senyor Alba al Poder.

Resulta, doncs, que els plans de l'*ABC* i de tots els periòdics de la seva corda són ben inútils. Mentre els republicans i dictadoristes s'esgargamellen predicant llurs punts de vista, els homes antedictatorials—un humorista polser els anomenaria antediluvianos—s'estan quiets en llurs cases esperant confortablement que els diguin: —«¡Apa, torneu-hi! El país és vostre». Igual que si tots patíssim d'amnèsia o d'abúlia crònica.

Cebrià de Mata

CRONICA LITERARIA LIRICA FEMENINA

V

La feminitat pot excel·lir, dins el lirisme, en intensitat afectiva, en originalitat de motius, en novetat psicològica, en entendiments sincers. Pot, però, distingir-se també per la seva sensibilitat i per la seva gràcia. Per l'agilitat moderna en copsar les sensacions i en fer-les intel·ligibles amb una subtil agudeza de pensament.

La poesia de l'Anna Maria de Saavedra, estilitzada, incisivament decorativa,—d'un incipient, a voltes voluptuós, decadentisme formal; d'altres d'una simplicitat lineal i colorística molt singular—, juga amb les imatges i els conceptes. Talment sembla que els despullis de tota opulència verbal, i que, en el seu ús, deixi generalment reduïda la motivació lírica a un esquelet elegant de vertebració retòrica.

Lírica, però, que deriva tot seguit cap a l'elegia, vers un exquisit i melangiós to morat, tot just l'emoció es gronxa un poc sensiblement al caire del vers. Una mena de pessimisme latent, difícil de copsar en la seva possible pregonesa personal, gravita en les ratlles breus de aquesta autora, que semblen acotacions intel·ligents a pressentiments sentimentals o a visions de la natura.

«Jo que fóra tan bona enamorada i el cor me n'ha distret, com dos ocells, l'esperança i la por!»

diu la poetessa, en un moment feliç, on l'espontaneïtat sembla trencar el seu mutisme interior. Però és que aquesta esperança no sabem tampoc si és una lita optimista, o és una reacció possible

davant la qual l'autora adopta també un posat delicadament resignat o contrit. I així, en els tres estels que guaita al cel, una nit eloqüent de suggestions íntimes, hi veu «tres claus de plata al pensament rebel, clavant-hi l'esperança».

Aquesta nota ombrívola, filtrant-se com un dolorós encís en aquesta lírica, vé avalada, en altres moments seus, per l'experiència de la pròpia mesquinesa davant del medi, per una mena de rencaça insistint en la paupertat del cor, en el desemparament de tot i en la fretura d'una almoïna d'amor o d'amistat. Expressió punyent i lúcida d'aquesta concepció tan fonament eiegíaca, és aquella curta cançó on A. M.ª de Saavedra esguarda el seu pobre cor, «que és com un captaire»; un captaire que no té res. «ni cant ni rialla», sinó els estigmes del seu mateix estat desvalgut, de la seva pròpia desolació:

«la mà que pidola, la mà,
i el cor que somica».

L'obsessió del cor és un veritable leit-motif en la producció de la poetessa penedesenca. Aquest mot tan usdefruït pels versadors anecdòtics, és escòmic constantment en les estrofes personalíssimes d'aquesta intel·ligent escriptora, que precisament arbitra el seu vers tallat i just, amb el bandejament dels prejudicis i els tòpics dessuets. En les seves darreres poesies, totes les coses són referides a aquest cor, que encarna realment la part més sensible i seva del seu ésser. En les primeres pro-

duccions, l'associació s'hi feia perceptible ja, però invertida, com en dir a la fruita madura:

«Dintre la llum que es mor,
ets dolça com un cor».

Per si hi manqués abans, la Saavedra no s'ha estat tampoc de transmetre'ns la seva visió de la mort, «perill i sal de cada dia». Però la seva visió és cenyida, dins la seva originalitat peculiar, en dues senzilles ratlles, tan expressives com transcendents:

«Mort que ens mesures tot el temps
i ens has deixat la porta oberta!».

Finalment, cal remarcar la valentia i l'afinament modern de les imatges de aquesta autora, dintre la més acceptable tradició poètica universal. Una teoria d'imatges que palesa l'enginy líric i la sensibilitat intel·lectual de l'admirable traductora d'Ovidi. Així, en «La finestra», veurà

«sobre els terrats, blanca de tantes nits,
la lluna que vigila».

O bé ens donarà, vivíssimes, aquestes dues projeccions lluminoses de dos moments naturals:

«Tornassol de la mar, blavó insensala,
ganivetada d'or».

«El sol a mitja tarda s'arrossega,
el cel esmola el fred».

A través d'aquests exemples, i d'altres que podríem esmentar, es fa visible, alhora que una sensibilitat, un procediment líric, ensems que una penetració dreturera de les coses, una adivinació meravellosa dels resultats lírics que ha d'obtenir amb les seves síntesis expressives. Síntesis on els panorames del seu cor i dels paisatges del seu món que aquell reflexa—per emprar una frase de Ruyra—guanyen una destacada bellesa.

Octavi Saltor

(Prohibida la reproducció)

NOTES POLITIQUES

L'Ajuntament de Sabadell i el cas Macià

Les minories republicana federal, radical, catalanista i regionalista de l'Ajuntament de Sabadell han presentat en la darrera Permanent una energica proposició relacionada amb l'afer Macià, demanant responsabilitats, exigint la llibertat dels presos polítics i socials, restabliment de les garanties constitucionals i lamentar la intervenció de la policia francesa en l'afer.

Deixaren de signar la proposició els representants de les tendències independent i la tradicionalista.

No vol ésser oportunista

Diu un diari de la nit que segons ha declarat una persona que els mereix crèdit que no és cert que el marquès d'Olièrdola tingui el propòsit de tornar-se a declarar republicà.

Romanones a Barcelona

Retallem de *Las Noticias*: «Persona que ha conferenciado en Madrid con el conde de Romanones, ha dicho que el partido liberal monárquico, tiene en principio el propósito de celebrar en Barcelona un acto público de afirmación liberal de gran relieve».

Probablement lo presidirà el conde de Romanones, figurando entre las personalidades de fuera de aquí que harán uso de la palabra, los ex ministros don Amalio Gimeno y el senyor Ruiz Giménez, presidente del Círculo Liberal Monárquico de Madrid; marquès de Carvajal, conde de Mayalde, don José

ALMARGE DELS FETS

La Història de la Dictadura

No hi ha res més exemplar que una història documentada i detallada dels fets per a poder formar criteri i prevenir-nos contra els efectes d'una probable repetició. La relació és com un mirall en el qual ens velem reflexats tots amb les nostres glòries i les nostres xacres, i si el tenim davant no podem excusar-nos quan caiguem en delictes de reincidència. Per això aquest fulletó que publica ara El Sol, de Madrid, té una gran importància no solament històrica sinó també pedagògica i preventiva. Sota el títol *Espanya bajo la Dictadura*. Siete años sin ley s'han començat a escriure unes pàgines doloroses per als qui hem tingut d'ésser actors pacients del drama. Llegint els primers fulls revivim els primers moments del Cop d'Estat amb tota aquella sèrie de paraules inflades i vanes que el Dictador estampava en les softames que feia enganxar per les cantonades o lliurava als periodistes per a que es publicassin en els diaris. Ara, passats més de set anys, veiem com n'era de falsa i lleugera la trama amb que es va camuflar el moviment, l'energia soma que encobria les tèmences de Primo de Rivera de no ésser secundat o de que se li oferís per part del Govern una resistència que ell mateix esperava i que per a major oprobí no va arribar,—per bé que l'infeliç marquès d'Alhucemes es lliurà amb els seus ministres sense lluita, esporoguit com un pobre conill atrapat en sortir del cau,—l'evolució que cada dia i a cada hora es determinava per noves disposicions que anul·laven o contradien les anteriors. Tot lamentabilíssim, lleig, avergonyidor. Si en aquells primers

passos de la Dictadura uns quants homes de bona voluntat, dididits, haguessin pres la direcció del poble fent-li veure com n'era de falsa aquella força que s'imposava per la «patilla», amb quatre escombres n'hi hauria hagut prou per a tornar la llibertat al seu solt. Aleshores es podia fer bugada de tot, de les culpes dels caiguts tristament i dels usurpadors del Poder.

Si tinguéssim una veritable sensibilitat política, davant els fets enumerats en aquesta Història que El Sol, amb un noble esperit cívic, ens presenta, no deixariem que es tornés a parlar mai més ni dels uns ni dels altres. I no obstant, ja ho veieu: Amb el major cinisme es preparen a empunyar les regnes del Govern aquells homes fatídics que es deien Marquès d'Alhucemes, Comte de Romanones, Alba i tots els altres que eren com ells. I així mateix sentim unes veus que constantment ens amenacen amb aquests altres: Martínez Anido, Barrera... La Dictadura ens va dir que venia a renovar els costums i ara ens trobem igual o pitjor que set anys enrera. Hem perdut el temps, doncs, amics. El mal somni no ens ha alleujat. Ens volien fer creure que en despertar trobaríem el nou dia radiant i joïós i ens apareix més ombrívol que mai. Les penalitats i les humiliacions sofertes han estat inútils. I hem sortit d'una dictadura que, estúpida i tot, donava la cara mentre ara ens trobem sotmesos a una situació que no sabem si és dictadura perquè no ens ho han dit clarament, però que en té totes les aparences. Així, quan El Sol acabi de redactar la Història de la primera que no s'aturi. Hi ha una segona part. I ja sabem aquell aforisme segons el qual mai segones parts foren bones.

Marçal

Lladó y Vallés, ex fiscal del Supremo, y duque de Canalejas.»

«Acció Catalana» a Aguilar de Sagarra

Diumenge passat va tenir lloc en aquest poble de la comarca del Bages, un miting organitzat per «Acció Catalana» en la qual prengueren part, ultra elements locals els joves oradors Jaume Recoder i Julià Gual, de Mataró i Josep M.ª Plans, de Vilassar de Mar.

Tant els uns com els altres foren molt aplaudits.

Visita comentada

El corresponçal del *Diario de Barcelona* a Madrid diu en la seva lletra d'avui:

«Anoche a primera hora, coincidieron de visita en el domicilio particular del señor Sánchez Guerra varios de los actuales ministros. Al conocerse esta tarde semejante novedad en los círculos madrileños, ha sido muy comentada.»

ELS LLIBRES

Nou material pedagògic

Els nostres amics RR. PP. Jaume Camp i Adjutor Grau, Escolapis han continuat la publicació dels seus treballs d'ensenyament. El primer ha fet sortir la tercera sèrie dels seus «Ejercicios Gráficos de Geografía Física», que comprèn vuit accidents orogràfics, di-

buixats en perfil negre, per que l'alumne els pinti de color, i una làmina que dona en petit els dibuixos, colorit al llapis, com a idea del que es pot fer amb els fulls grans. Està pulcrament estampat per Indústries Gràfiques Serà i Barcal Germans, S. A.

El P. Grau ha publicat els quaderns 5, 6, 7 i 8 d'Esctipura Comercial, seguint el mètode original de que ja parlàrem en aparèixer els primers quaderns. Tendeixen principalment a la obtenció d'una escriptura clara i ràpida, que sigui bella per la forma i les proporcions de cada lletra, suprimint els rasgueos inútils. Són pulcrament estampats per la Editorial Roma-Manen i Viñamata S. L.

Recomanem aquests treballs als que es dediquen a l'ensenyança, perquè són del millor i més pràctic que hem vist, cada un dintre la seva matèria.

J. O.

NOTES DE LA COMARCA

Calella

La jornada basquetbolística del passat diumenge donà els següents resultats:

Penya Llevant de Mataró, 6 — B. C. Calella, 14 (segons equips). Penya Llevant de Mataró, 12 — B. C. Calella, 16 (primers equips).

Els partits foren molt competits, en e's quals abundaren boniques jugades

La T. S. F.

Unión Radio Barcelona EAJ1.
349 m. 20 kw., 859 kiloc.

Dijous, 9 d'octubre

20:30: Obertura de l'Estació. Curs elemental d'anglès a càrrec de la professor Miss Kinder. — 21:00: Campanades horàries de la Catedral.— Part del servei meteorològic de Catalunya.— Colitzacions de monedes i valors. Tancament del Borsí de la tarda. — 21:05: Orquestra de l'Estació.— 21:30: Emissió a càrrec de la cançonista «Raquelita». — 22:00: Notícies de Premsa. — 22:05: Recitació, en català, de fragments del poeta Víctor Balaguer, per Adrià Gual. — 22:20: Concert a càrrec de la Banda Militar del Regiment d'Infanteria de Badajoz, dirigida pel Músic Major, don Julià Palanca. — 23:30: Emissió de discs selectes. — 24:00: Tancament de l'Estació.

Divendres, 10 d'octubre

11:00: Campanades horàries de la Catedral.—Part del servei meteorològic de Catalunya.—13:00: Emissió de

sobretaula. Sextet Radio.— Informació de teatre i cinema.— 15:00: Tancament de l'Estació.—17:30: Obertura de l'Estació.—Colització dels mercats internacionals i canvi de valors. Tancament de Borsa. Tercet Ibèria. — 18:00: Sessió femenina.—18:40: Tercet Ibèria. —Notícies de Premsa. — 19:00: Tancament de la Estació.

Notes Religioses

Sants de demà: Sant Francesc de Borja, Sant Paulí, b., i Sant Víctor i companys, mrs.

QUARANTA HORES

Demà acabaran a Santa Maria per Antoni Vives, a l'altar major. A tres quarts de sis, exposició; a les nou, ofici. Vespre, a dos quarts de 7, Completes, «Te Deum» i reserva.

Basilica parroquial de Santa Maria.

Tots els dies feiners missa cada mitja hora, des de les 5 a les 9, la última a les 11. Matí, a dos quarts de 7, trisagi; a les 7, meditació, a dos quarts de nou,

novena a les Animes del Purgatori. A les 9, ofici conventual.

Demà, a les 6 de la tarda, Via-Crucis a la capella dels Dolors. Acabat el mes del Roser, començarà una novena al Sagrat Cor de Jesús.

Durant aquest mes es resaran tots els dies tres parts de Rosari al matí, a les 8 i a les 11, amb missa, a l'altar del Roser, i al vespre, a un quart de 8, al mateix altar, amb cant dels goigs.

Parròquia de Sant Joan i Sant Josep.

Tots els dies, missa cada mitja hora, de dos quarts de 7 a les 9. Durant la primera Rosari i mes del Roser.

Matí, a dos quarts de 7, durant la missa es resaran dues parts de rosari.

Demà, a les 7, exercici de la Corona a la Verge dels Dolors; a les 8, devotes deprecacions a la Santa Faç de N. S. J. A les 6 de la tarda, exercici de la Via-Crucis.

Vespre, a un quart de vuit, rosari i mes del Roser.

: IMPREMTA MINERVA :

llibreria, papereria, objectes d'escriptori

Anuncis oficials

Alcaldia Constitucional de Mataró ANUNCIO

Habiendo solicitado D. Sebastián Bassóns y Simó, permiso para instalar un eléctrico-motor trifásico de un H. P. para accionar unas máquinas para la elaboración de géneros de punto, en la casa n.º 31, 1.º 2.ª, de la calle de Pujol, de conformidad con el plano presentado, lindante con propiedad de D. Joaquín Boter, y de D. Francisco Palomer; se anuncia para que por termino de 15 días, puedan formularse reclamaciones oportunas, en la Sección de Fomento de ésta Secretaria municipal.

Mataró 1.º de Octubre de mil novecientos treinta.—El Alcalde, *E. Arañó.*

Alcaldia Constitucional de Mataró ANUNCIO

Habiendo solicitado D. Pedro Pradell Saurí, permiso para construir un pozo para el alumbramiento de agua, en una pieza de tierra-viña de su pro-

iedad, situada en la partida denominada «Vallverich», de éste termino municipal, lindante con el torrente de «Vallverich», y con propiedad de D. José Nonell Lleonart, y de Julita Vila Xaubet; se anuncia para que por termino de 15 días puedan formularse reclamaciones oportunas, en la Sección de Fomento de ésta Secretaria municipal.

Mataró 6 de Octubre de mil novecientos treinta.—El Alcalde, *E. Arañó.*

Impremta Minerva - Mataró

La Biblioteca de la Societat Iris està oberta al públic els dies feiners, del di-lluns al divendres, de 8 a 10 de la nit; dissabtes, de 6 a 8 del vespre i diumenges, de 11 a 1 del matí i de 5 a 7 de la tarda.

: IMPREMTA MINERVA :
PER A MODISTES: Maquinetes amb els seus fístons; Albums de lletres; Paper de calcar de tots colors i tinta per a marcar roba.

CARRERAS

St. Antoni, 32

El FOTOGRAF que retrata més NUVIS.

El primer recader de Mataró JOSEP PALAUS

posa en coneixement als seus clients i al públic en general que des del proper **DIMECRES, DIA 8** farà dues sortides diàries en camió **una a les 8 i altre a les 2 DE MATARÓ A BARCELONA**

ANÍS I LICOR SANT GERONI «MONTSERRAT»

Delecti son paladar degustant aquestes afamades begudes. 30 anys de prestigi, són una garantia.

Fabricant: F. Forrellat - Castellvell i Vilar (Barcelona)

NEUMATICS I ACCESSORIS

Grans descomptes

GARATGE SEGARRA

Plaça de Tetuan, 20

BARCELONA

MOBLES CLARIANA

Exposició i venda de mobles de totes classes i estils **RESTAURACIÓ DE TOTA CLASSE DE MOBLES** ESPECIALITAT EN ELS ENCÀRRECS Bisbe Mas, 17 **MATARÓ**

SERVEI D'AUTO

RAMON SANCHEZ

Rierol, 43

Telèfon 236

Servei especial per a excursions.

Es ven la casa

del carrer de Sant Bonaventura, número 1, amb quadra o sense; el pis si es desitja clau en ma i amb mobles i tot si es vol.

Raó: Al pis.

IMPREMTA MINERVA

Fa tots els treballs, tant de negre com de colors, amb la màxima polidesa.

Impresos comercials amb originalitat, fantasia i bon gust.

Secció especial per projectes artístics, creació de marques i distintius, etc.

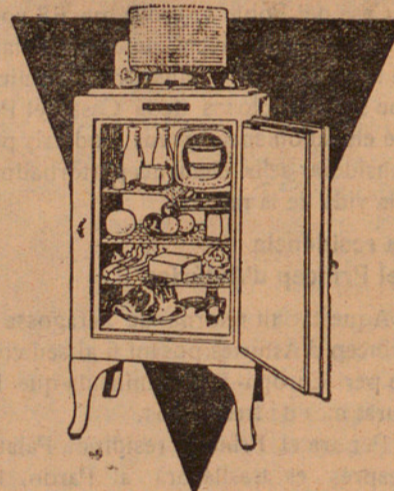
Barcelona, 13

MATARÓ

Telèfon 255

Substituïxi en la seva cuina el rebost insà i brut per una Nevera

GENERAL ELECTRIC Refrigerator

L'única que no té corretges, engrassadors, estopades, desgussos, ventiladors ni cap peça en moviment que no sigui hermèticament tançada, en bany d'oli.

La més neta, silenciosa i de menys consum.

Pot graduarse el fred a voluntat.

Demostracions i venda

Riera, 70 - **CASA SOLER** - Mataró

LA RECONSTRUCTORA AMERICANA

Casa dedicada a les

Reparacions i neteja de les màquines d'escriure per difícils i delicades que siguin - Abonaments de neteja i conservació

La neteja de les màquines d'escriure és el factor principal pel seu bon funcionament i conservació.

PERE PARRA

Goya, 10 - Tel. 72482

Barcelona

La casa que compta amb més abonats a Barcelona i a Mataró per realitzar els seus treballs amb tota cura i absoluta garantia.

SERVEI A DOMICILI